

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 3 februari 1922 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 m. m.

I en till bankoutskottet avlåten, den 12 januari 1922 dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken hemställt, att utskottet ville föreslå riksdagen att för sin del antaga i skrivelsen intaget förslag till lag om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges riksbank.

Fullmäktiges ifrågavarande förslag avser en höjning av avbetalningslånefonden med 3 miljoner kronor från 25 miljoner kronor till 28 miljoner kronor.

Tillika hava fullmäktige, under förutsättning att lag utfärdades i enlighet med förslaget, hemställt, »att nu ifrågavarande ökning av avbetalningslånefonden måtte ske genom överföring av tre miljoner kronor från 1921 års vinst till avbetalningslånefonden».

I sin berörda skrivelse hava fullmäktige till stöd för framställningen anfört följande:

»I enlighet med beslut vid 1918, 1919, 1920 och 1921 års lagtima riksdagar har genom av Kungl. Maj:t den 8 februari 1918, den 8 april 1919, den 6 februari 1920 och den 4 februari 1921 utfärdade lagar i 13 § av lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 vidtagits sådan ändring, att den däri omförmälda avbetalningslånefonden höjts från förutvarande belopp tolv och en halv miljoner kronor till femton miljoner kronor år 1918, till aderton miljoner kronor år 1919, till tjuguen miljoner kronor år 1920 samt till tjugufem miljoner kronor år 1921.

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 8 saml. 5 häft. (Nr 5—6.)

I de framställningar till bankoutskottet, som föranlett dessa ändringar, hava fullmäktige i Sveriges riksbank framhållit, att avbetalningslån beviljades huvudsakligen åt näringsidkare, befattningshavare, studerande m. fl. i anspråkslösa ekonomiska villkor samt att avbetalningslånefonden därför kunde med fullt fog sägas fylla ett verkligt behov, varjämte anförts, att det skulle vara enligt fullmäktiges mening i hög grad beklagligt, isynnerhet under då rådande ekonomiska förhållanden, om riksbanken nödgades av brist på medel avvisa ansökningar om avbetalningslån, som eljest borde hava beviljats.

Beloppet av utestående avbetalningslån utgjorde den 31 december 1921 kronor 24,837,813:35, vadan av fonden återstodo obegagnade endast kronor 162,186:65.

Avbetalningslånefonden har således även med sitt senast höjda kapital ånyo blivit i det allra närmaste tillfullo disponerad, så att fonden beräknas inom kort vara uttömd och till följd därav utbetalning av beviljade lån måste anstå i avbidan på till fonden återgående medel.

Då de ekonomiska förhållandena inom landet fortfarande äro sådana, att genom avbetalningslånefonden kan tillgodoses ett allmänt behov, synes det vara lämpligt att ytterligare höja fondens kapital; och anse sig fullmäktige därför böra föreslå, att fonden nu höjes med 3 miljoner kronor eller från 25 miljoner till 28 miljoner kronor.»

Utskottet.

Såsom av fullmäktiges skrivelse framgår, har den i 13 § riksbankslagen omförmälda avbetalningslånefonden höjts vid var och en av de fyra senaste årens riksdagar. Erfarenheten har visat, att genom denna fond ett mycket allmänt behov tillgodosetts, och på grund härav har bankoutskottet tidigare uttalat den mening, att, så snart behov av en ytterligare ökning av fonden föreläge, fullmäktige icke skulle underlåta att därom i tid inkomma med framställning.

Fullmäktige hava nu ansett behov föreligga att öka fonden från dess nuvarande belopp, 25 miljoner kronor, till 28 miljoner kronor. På grund av vad fullmäktige anført finner sig utskottet böra biträda fullmäktiges framställning; och har utskottet icke något att erinra mot förslaget, att ökningen må ske genom överföring av 3 miljoner kronor från 1921 års vinst till avbetalningslånefonden.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen, med bifall till fullmäktiges förevarande framställning, må besluta

1:o) att för sin del antaga följande

LAG

om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den
12 maj 1897 för Sveriges riksbank.

13 §.

Från en under riksbankens förvaltning stående särskild fond (avbetalningslånefonden) med ett kapital av tjuguåtta miljoner kronor må riksbanken utlämna lån mot förbindelse till återbetalning på vissa bestämda tider samt mot säkerhet, som i mom. d) ovan sägs.

25 §.

Över riksbankens behållna årliga vinst äger riksdagen förfoga, dock med iakttagande av vad här nedan i 26 § stadgas.

Till riksbankens vinst skall även räknas den vinst för året, som uppstår för avbetalningslånefonden; dock att, därest i följd av lidna förluster denna fond nedgått under tjuguåtta miljoner kronor, fondens följande årsvinster främst skola användas för dess uppbringande till nyssnämnda belopp.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

samt

2:o) att, under förutsättning av riksdagens bifall till vad under 1:o) här ovan föreslagits, ovan omförmälda ökning av avbetalningslånefonden må ske genom överföring av tre miljoner kronor från 1921 års vinst till nämnda fond.

Stockholm den 3 februari 1922.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Gustafsson, Lindley, Öhngren, Strömberg, Vindahl, Berge, Bondeson* och *Bodin* samt

av andra kammaren: herrar *Kristensson, Gustafsson* i Örebro, *Bäcklund, Somelius, Lovén, Kloo, Höglund* och *Wikström*.
